

Povzetek projekta Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016-2020 za študijski leti 2018/2019 in 2019/2020

1. odpiranje

za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Vizija pametne hiše oseb, ki so odvisne od oskrbe drugega, kot nov način zagotavljanja dolgotrajne oskrbe

- V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P-16 se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovu:

4 – Poslovne in upravne vede, pravo

2. V sodelovanju z: Univerzo v Ljubljani, Pravno fakulteto in Inštitutom za dolgotrajno oskrbo

3. Besedilo:

- Opreделите problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta

V Evropi se iščejo novi načini izvajanja storitev dolgotrajne oskrbe. Gre za prenos oskrbe iz institucionalnega varstva v domače okolje (formalna-neformalna oskrba). Projekt obravnava tematiko pametnih hiš za osebe, ki so odvisne od oskrbe drugega kot nov način zagotavljanja dolgotrajne oskrbe. Namen pametne hiše je spodbuditi avtonomijo teh posameznikov in jim olajšati dejavnosti vsakodnevnega življenja, saj sami ne morejo zadovoljiti vseh ali posameznih osnovnih življenjskih potreb. Veliko starejših potrebuje pomoč pri opravljanju ene ali več dnevnih dejavnosti, ki so praviloma iste za vse (prehranjevanje, kuhanje, kopanje, oblačenje, ipd.). Demografske spremembe v RS kot tudi v tujini nakazujejo na potrebo snovanja pametnih hiš, ki bi zagotavljale osnovne možnosti preživljanja življenja kljub težavam, in to v manjši organizirani skupnosti ali kot nekakšna alternativa od organiziranih oblik institucionalnega varstva. Različne raziskave kažejo, da so se spremenile tudi potrebe in želje oseb, odvisnih od oskrbe drugega, saj se poudarja želja po čim večji samostojnosti.

Na trgu obstaja že veliko pametnih hiš, vendar te niso prilagojene oz. namenjene posameznikom, ki so odvisni od oskrbe drugega. Pametna hiša je po definiciji niz povezanih objektov, ki omogočajo centralizacijo nadzora različnih komponent doma (ogrevanje, polkna, garažna vrata, vhodna vrata, električne vtičnice itd.). Že iz te definicije izhaja, da se obstoječe pametne hiše osredotočajo na zagotavljanje tehničnih rešitev za vse. Te vrste pametnih prostorov ne ustrezajo potrebam naših ciljnih uporabnikov - posameznikom, ki so odvisni od oskrbe drugega (starejši in invalidi). Vizija pametne hiše mora namreč predpostaviti tudi zmanjšane sposobnosti ciljnih uporabnikov, njihov vpliv na vsebino pametne hiše kot tudi ponuditi alternativne rešitve ob primerih, ko sposobnosti ciljnih uporabnikov upadajo. Naš cilj je bil zasnovati vizijo pametne hiše v smislu: nudenje tiste podpore, ki jo ciljni uporabniki potrebujejo in hkrati zagotavljanje čim večje samostojnosti.

- Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta

V okviru projekta smo oblikovali idejno zasnovano pametne hiše, ki bi uporabnikom omogočala nadaljnje samostojno življenje. Pri pisanju smo se osredotočili tako na potrebe uporabnikov kot na potrebe investitorjev oz. potencialnih pogodbenih partnerjev. Potrebe uporabnikov smo ugotavljali zlasti na podlagi odgovorov na spletni anketni vprašalnik, ki smo ga oblikovali na spletni strani www.1ka.si in smo ga delili po socialnih omrežjih. Poleg tega pa smo si ogledali tudi model pametnega stanovanja, ki je nastal pod okriljem Univerzitetnega rehabilitacijskega centra Soča. Na podlagi tega smo se poglobljeje seznanili z željami in potrebami oseb, ki bi lahko bivale v takšni pametni hiši, ugotovitve pa so nam pomagale pri nadaljnjem razvijanju idejne zasnove objekta. Pri projektu pa smo zasledovali tudi dolgoročni cilj izvesti (izgraditi/postaviti/obnoviti) pametno hišo,

in sicer zlasti s poglobljeno analizo relevantne zakonodaje, ki pride v poštev pri financiranju izgradnje in opreme takšne pametne hiše. Tako smo podrobneje predstavili relevantno gradbeno zakonodajo, odgovornost za napake, zaradi potencialne nameščenosti raznoraznih elektronskih naprav, ki bi spremljale uporabnika pametne hiše, pa smo se osredotočili tudi na pravo varstva osebnih podatkov. Podrobneje smo analizirali tudi obstoječo ureditev dolgotrajne oskrbe v sistemu socialne varnosti in razmišljali o predlogih, kako omogočiti financiranje pametne hiše v okviru sistema socialne varnosti, kar je eno izmed temeljnih vprašanj v povezavi z dolgotrajno oskrbo. Opravljena je bila ekonomska analiza obstoječih ponudb, ki že obstajajo na trgu, za lažjo predstavo o oceni vrednosti investicije pametne hiše. Študentje so svoje prispevke v glavnem pripravljali doma oz. na svojih matičnih fakultetah, kjer so si v knjižnici lahko pomagali z literaturo. Oblikovana je bila zasnova podatkovnega oblaka in aplikacije za upravljanje pametne hiše, kar predstavlja pomemben prvi korak pri dejanski realizaciji izvedbe pametne hiše (kar sicer presega namen tega projekta).

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Z pametno hišo, v kateri bi omogočili samostojno življenje osebam, ki so zaradi svojega zdravstvenega stanja ovirane pri opravljanju vsakdanjih opravil, bi razbremenili ne samo kapacitete v vse bolj natrpanih domovih starejših občanov, temveč bi delno razbremenili tudi svojce prizadete osebe, ki ji trenutno nudijo pomoč in nego. Že sama zasnova ideje je zato zelo pomembna, saj omogoča bolj osredotočeno razpravo v nadaljevanju. Projekt širši lokalni skupnosti omogoča podlago za razvoj pametne hiše, saj vključuje tako pravna izhodišča in podlago za delovanje koncepta pametne hiše, kot možnosti financiranja v okviru sistema socialne varnosti.

Projekt je prav tako opozoril na problematiko starajoče se družbe in spreminjajočih se potreb posameznikov in pristopil k iskanju nove rešitve za to. To je bilo storjeno že z opravljanjem ankete in deljenjem spletne ankete, saj je bila ideja tako deljena s širšo javnostjo, ki je na ta način začela razmišljati o pametni hiši kot alternativni obstoječim načinom zagotavljanja dolgotrajne oskrbe, ki so praviloma nezadostni.

Projekt predstavlja prvi korak k razpravi in iskanju rešitev in pomanjkljive pravne ureditve na področju dolgotrajne oskrbe. Hkrati že ponuja rešitev na to problematiko in to rešitev tudi izčrpno analizira. Pri tem ponuja različne možnosti – ne le za tiste, ki si lahko pametno hišo privoščijo, temveč tudi za socialno šibkejše, pri katerih pride v poštev najem oz. sofinancirana obnova obstoječega stanovanja v okviru sistema socialne varnosti.

4. Priloge:

- Slikovno gradivo: Priložite vsaj dve sliki npr. sliko končnega produkta, sliko študentov pri delu na projektu, sliko s sestankov ipd. Pri pošiljanju slik bodite pozorni, v kolikor gre za končni produkt, da bo zadoščeno zahtevam glede informiranja in obveščanja (ustrezni logotipi itd.).